

**การพัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการทำโครงการ
โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
Development of Communication Skills and Project Ability
of Vocational Students Taught by Project Approach**

กรรณา โพธิ์เต้ง*

Kornthana Photeng

สุเทพ อ่วมเจริญ**

Sutep Uamcharoen

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 2) ศึกษาทักษะการสื่อสารโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3) ศึกษาความสามารถในการทำโครงการโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 สาขาวิชางานการบัญชี วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี จำนวน 23 คน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการรับและส่งสาร หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 2) ทักษะการสื่อสารของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานภาพรวมอยู่ในระดับสูง
- 3) ความสามารถในการทำโครงการของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ ด้านสืบค้นในการทำโครงการ ด้านเตรียมความพร้อมในการทำโครงการ ด้านร่วมสร้างผลผลิต ด้านสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติม ด้านการนำเสนอผลงาน และด้านวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล
- 4) ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ ด้านประโยชน์ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คำสำคัญ: ทักษะการสื่อสาร/ ความสามารถในการทำโครงการ/ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

* นักศึกษานิเทศศาสตร์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the vocational student's achievement before and after using project approach, 2) to study the vocational student's communication skills by using project approach, 3) to study the vocational student's ability to perform a project work after being taught by the approach and 4) to study the vocational student's opinion towards project approach. The sample group consisted of 23 first year vocational students from Ratchaburi Polytechnic College.

The results of this research were:

- 1) The achieve mention "Thai Communication skills" of the students after using project approach were higher statistically significant than the instruction at the .01 level.
- 2) All the communication skills of the students after the instruction were at the high level such as listening skill, reading skill, writing skill and speaking skill.
- 3) The ability in performing project work of the students after using project approach were at a high level such as learning inquiry, learning climate, collaborating with others, directing inquiry, acquiring & presenting knowledge and analyzing the data and drawing conclusion.
- 4) The students' opinions toward project approach of the first year vocational student were at a high agreement level.

Keywords : Communication Skill/ Project Ability/ Project Approach

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การขยายตัวด้านเศรษฐกิจทำให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศหรือระดับโลก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พุทธศักราช 2555 - 2559 ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจว่ามีกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งภายในและภายนอกประเทศ คาดการณ์ได้ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น สภาพการณ์เช่นนี้ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่าย่อมเป็นผู้ได้เปรียบ แต่ท่ามกลางข้อมูลที่มีอยู่มากมาย ผู้รับสารจำเป็นต้องรู้วิธีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เลือกรับและนำไปประยุกต์ใช้อย่างเท่าทัน ดังนั้นการศึกษาซึ่งเป็น

หัวใจสำคัญในการพัฒนามนุษย์จึงเปลี่ยนเป้าหมายการเรียนรู้ของศิษย์จากเน้นเรียนวิชาให้ได้ความรู้ เป็นการนำไปสู่การพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2556: 15-21)

การสื่อสารเกิดขึ้นเป็นปกติในชีวิตประจำวันของทุกคน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดสัมฤทธิ์ผล เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้นและสามารถสืบทอดวัฒนธรรมของตนเอง เรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมอื่นมาปรับใช้ได้อย่างไม่จบสิ้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัสแก่ปวงชนชาวไทย ไว้ตอนหนึ่งว่า

“การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาสร้างสรรค์ความ
เจริญก้าวหน้า รวมทั้งการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศด้วย... และสามารถ
อำนวยความสะดวกแก่การสร้างเสริมเศรษฐกิจ สังคม และเสถียรภาพของบ้านเมืองได้
อย่างสมบูรณ์แท้จริง”

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ 15 กรกฎาคม 2526

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET: Vocational National Education Test) ปีการศึกษา 2556 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2557: 48) ได้ปรับเปลี่ยนเนื้อหาที่ใช้สอบตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าความรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าครึ่ง ในระดับประเทศคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.18 โดยเฉพาะนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี พบว่า ด้านความรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.27 ในขณะที่ปี 2557 คะแนนเฉลี่ยทักษะภาษาและการสื่อสารมีแนวโน้มลดลง โดยระดับประเทศเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 35.75 และระดับสถานศึกษาอยู่ที่ร้อยละ 33.95 นอกจากนี้ผู้วิจัยพบปัญหาการสื่อสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเชิงประจักษ์ที่สามารถสังเกตได้ เช่น การพูดไม่ชัด หรือการพูดสื่อความหมายไม่ชัดเจน ฟังอย่างไม่มีสมาธิ หรือจับใจความไม่ได้ เขียนผิด หรือเขียนแล้วผู้อื่นไม่เข้าใจ รวมถึงการอ่านผิด หรืออ่านไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง

จากผลการประเมินข้างต้นเห็นได้ชัดว่าการใช้ภาษาของนักเรียนอาชีวศึกษาด้านทักษะการสื่อสารกำลังอยู่ในภาวะต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน หากคนในสังคมขาดความรู้ ความเข้าใจในการสื่อสารย่อมจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย

ดังที่เกิดในปัจจุบันนี้ มีอยู่ไม่น้อยที่มีสาเหตุมาจากความล้มเหลวของการสื่อสาร (คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร, 2555: 6) การสื่อสารจึงมีความสำคัญต่อบุคคลในหลายด้าน ดังนี้ ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสังคมและด้านการสืบทอดวัฒนธรรมและประเพณี

การสอนวิชาภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น มีผู้ศึกษาเห็นว่าสามารถพัฒนาการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่น สมร เจนจิระ (2546: 24) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาผลการใช้ภาษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย พบว่าหลังการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน นักศึกษามีระดับการพัฒนาผลด้านการใช้ภาษาไทยสูงขึ้นจากเดิม ในทำนองเดียวกัน ศิริทิพย์ เค้นดวง (2554: 142-143) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการฟังและดูเชิงคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่าผลการเรียนรู้ด้านการฟังและดูเชิงคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับอำภาพร ระนาภูศิลป์ (2554: 80) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ

โครงการ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

การทำโครงการจัดเป็นการพัฒนานักเรียน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนักเรียนสามารถ เลือกเรื่องที่จะศึกษาได้ด้วยตนเองจึงสามารถเลือก เรื่องที่ตนเองสนใจ มีความถนัด หรือต้องการ ค้นคว้า สอดคล้องกับงานวิจัยของเฮิร์ตซอก (Hertzog, 2007: 530-564) และทริลิ่งและเฟเดล (Trilling and Fadel, 2009: บทนำ) ที่กล่าวถึงความ ทำหายในการเรียนรู้มาจากความชื่นชอบส่วนตัวทำให้ ประสบการณ์การเรียนรู้มีคุณค่า นักเรียนจึงมีส่วนร่วมและให้ความสนใจเมื่อทำโครงการและทำ กิจกรรมกลุ่มย่อย นอกจากนี้นักเรียนจะได้มีโอกาส ศึกษาค้นคว้าจากสื่อและอุปกรณ์ที่มีอยู่ตามแหล่ง การเรียนรู้ในครอบครัว สถานศึกษา และในชุมชน ซึ่งนักเรียนในปัจจุบันจำเป็นต้องรู้วิธีการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสาร คัดเลือกข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และนำมา ประยุกต์ใช้อย่างเท่าทัน (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, 2554: 34) เกิดเป็นการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดย ครูมีหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน หรือในบางครั้งครู จะต้องสนับสนุนนักเรียนเป็นรายบุคคลและสร้าง แรงบันดาลใจ ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2556: 15-18) และเฟาเกอ (Foulger, 2008: 339-346) ได้กล่าว สอดคล้องกันว่า หน้าที่ของครูคือจะต้อง “จุดไฟ” ในใจศิษย์ ให้รักการเรียนรู้ ให้สนุกกับการเรียนรู้ หรือให้การเรียนรู้สนุกและกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัญหาการพัฒนา นักเรียนที่ขาดทักษะการสื่อสารซึ่งมีความ จำเป็นในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ และความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ที่มุ่งให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริง รู้จักการ

ทำงานกลุ่ม กำหนดหัวข้อโครงการเรื่องที่สนใจ ศึกษา ค้นคว้าอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาใน สถานการณ์ต่าง ๆ ฝึกฝนความสามารถในการทำ โครงการ และพัฒนาทักษะการสื่อสาร ผู้วิจัยจึง สนใจที่จะพัฒนาการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการรับและส่งสารด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ โครงการเป็นฐานของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตร วิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหเกี่ยวกับทักษะ การสื่อสาร ทำให้นักเรียนสนใจที่จะศึกษาบทเรียน เพื่อบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการรับและส่งสาร ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก่อนและ หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ
2. เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสารโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำ โครงการโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการจัดการ เรียนรู้แบบโครงการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ขึ้นพื้นฐาน (Pre - Experimental Design) มีแบบ แผนการทดลองเป็นแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและ สอบหลัง (One - Group Pretest - Posttest Design) (Tuckman 1999: 160) ดังนี้

O_1 X O_2

สัญลักษณ์ มีความหมายดังต่อไปนี้

O_1 หมายถึง การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบโครงการงาน

O_2 หมายถึง การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

ประชากร คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 มี 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาช่างยนต์ 31 คน สาขาวิชาช่างไฟฟ้า จำนวน 17 คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 27 คน สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 23 คน รวมจำนวน 98 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้สาขาวิชาเป็นหน่วยสุ่ม คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 23 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ การจัดการเรียนรู้แบบโครงการงาน และ ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การรับและส่งสาร 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ความสามารถในการทำโครงการงาน และ 4) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงการงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การรับสารและส่งสารโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการงาน จำนวน 12 ชั่วโมงเสนอผู้เชี่ยวชาญและหาค่า IOC ปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน ก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การรับและส่งสาร เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ กำหนดการให้ค่าคะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนนเสนอผู้เชี่ยวชาญและหาค่า IOC ปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ที่ผ่านการเรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐานมาแล้วจำนวน 24 คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ความยากง่ายและอำนาจจำแนก คัดเลือกและปรับปรุงก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

3. แบบประเมินทักษะการสื่อสารมีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) แปลค่าได้ 5 ระดับ พิจารณาจากชิ้นงานของนักเรียนที่ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบโครงการงาน เสนอผู้เชี่ยวชาญและหาค่า IOC ปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ที่ไม่ใช่

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน ก่อนนำไปใช้ในการทดลองซึ่งแบบประเมินมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

4. แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ มีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) แปลค่าได้ 3 ระดับ โดยพิจารณาจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายด้านเสนอผู้เชี่ยวชาญและหาค่า IOC ปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คนซึ่งแบบประเมินมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดช่วงความคิดเห็นของนักเรียน 5 ระดับ เสนอผู้เชี่ยวชาญและหาค่า IOC ปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน ก่อนนำไปใช้ในการทดลองซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการแบบประเมินทักษะการสื่อสาร แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การรับและส่งสาร

2. การดำเนินการวิจัยผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การรับและส่งสาร จากนั้นดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ จำนวน 12 ชั่วโมง และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

3. การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง ดังนี้ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test แบบ Dependent และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารความสามารถในการทำโครงการ และความคิดเห็นของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการทำโครงการโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการรับและส่งสาร โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน

การทดสอบ	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	23	30	9.17	2.66	31.74**	0.00
หลังเรียน	23	30	25.61	3.24		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.66 คะแนน หลังการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 25.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.24 และเมื่อทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent มีค่าเท่ากับ 31.74 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ทักษะการสื่อสาร

ตารางที่ 2 ทักษะการสื่อสารโดยการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ทักษะการสื่อสาร	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	ลำดับ
การฟัง	23	5	4.48	0.22	ทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับสูง	1
การพูด	23	5	4.05	0.16	ทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับสูง	4
การอ่าน	23	5	4.38	0.29	ทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับสูง	2
การเขียน	23	5	4.29	0.25	ทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับสูง	3
รวม			4.30	0.18	ทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับสูง	

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.18) โดยด้านที่มีคะแนนสูงสุดคือ ด้านการฟัง ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.22) รองลงมาคือ ด้านการอ่าน ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.29) ด้านการเขียน ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.25) และด้านการพูด ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.16) ตามลำดับ

3. ความสามารถในการทำโครงการ

ตารางที่ 3 ความสามารถในการทำโครงการของนักเรียน

ชั้น	ความสามารถในการทำโครงการ	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	ลำดับ
1	การเตรียมความพร้อมในการทำโครงการ	23	3	2.75	0.18	ความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับสูง	2
2	การสืบค้นในการทำโครงการ	23	3	2.76	0.08	ความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับสูง	1
3	การสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติม	23	3	2.52	0.08	ความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับสูง	4
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	23	3	2.48	0.08	ความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับปานกลาง	6
5	การนำเสนอผลงาน	23	3	2.50	0.25	ความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับสูง	5
6	การร่วมสร้างผลผลิต	23	3	2.71	0.29	ความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับสูง	3
	รวม			2.62	0.13	ความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับสูง	

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลผลิต ($\bar{X}$ = 2.71, S.D. = 0.29) ด้านสืบค้นความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับสูง รายละเอียดเพิ่มเติม ($\bar{X}$ = 2.52, S.D. = 0.08) ด้าน ($\bar{X}$ = 2.62, S.D. = 0.13) โดยด้านที่มีคะแนนสูงสุด การนำเสนอผลงาน ($\bar{X}$ = 2.50, S.D. = 0.25) และ คือ ด้านสืบค้นในการทำโครงการ ($\bar{X}$ = 2.76, S.D. = 0.08) รองลงมาคือ ด้านเตรียมความพร้อมในการทำโครงการ ($\bar{X}$ = 2.75, S.D. = 0.18) ด้านร่วมสร้าง

4. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	ลำดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.22	0.60	เห็นด้วยมาก	6
2. นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น	4.22	0.67	เห็นด้วยมาก	7
3. นักเรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร	4.52	0.73	เห็นด้วยมากที่สุด	2

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	ลำดับ
4. นักเรียนสามารถนำกิจกรรมประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.65	0.49	เห็นด้วยมากที่สุด	1
5. กิจกรรมส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกัน	4.35	0.71	เห็นด้วยมาก	5
6. นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจ	4.35	0.65	เห็นด้วยมาก	4
7. กิจกรรมส่งเสริมทักษะการวางแผนและการทำงานอย่างเป็นระบบ	4.43	0.66	เห็นด้วยมาก	3
รวม	4.39	0.45	เห็นด้วยมาก	③
ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้				
8. มีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.57	0.59	เห็นด้วยมากที่สุด	2
9. การค้นหาคำตอบจากแหล่งเรียนรู้ทำให้เกิดความท้าทาย	4.35	0.71	เห็นด้วยมาก	4
10. มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มและครู	4.61	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	1
11. มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนอย่างสม่ำเสมอ	4.39	0.72	เห็นด้วยมาก	3
รวม	4.48	0.49	เห็นด้วยมาก	②
ด้านประโยชน์ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้				
12. นักเรียนได้รับการตอบสนองความสนใจใฝ่รู้ของตนเอง	4.43	0.66	เห็นด้วยมาก	4
13. นักเรียนได้แนวทางในการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	4.61	0.50	เห็นด้วยมากที่สุด	3
14. นักเรียนได้รับการฝึกหัดกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของตนเอง	4.78	0.42	เห็นด้วยมากที่สุด	1
15. นักเรียนได้รับการสนับสนุนเพื่อการบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้	4.65	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด	2
รวม	4.62	0.41	เห็นด้วยมากที่สุด	①
ภาพรวม	4.48	0.41	เห็นด้วยมาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.41) เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านประโยชน์ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.41) ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.49) และด้านการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.45) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นปลายเปิด มีนักเรียนแสดงความคิดเห็นปลายเปิดจำนวน 9 คน พบว่า นักเรียน 5 คน แสดงความคิดเห็นว่าชอบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ทำให้เกิดการเรียนรู้พร้อมกับเพื่อน นักเรียน 4 คน กล่าวว่า ได้ใช้ทักษะการ

สื่อสารในการสืบค้นข้อมูล โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม และสื่อสารจากชาวบ้านบริเวณแหล่งเรียนรู้ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน นักเรียน 3 คน กล่าวว่าได้รู้จักทำงานอย่างเป็นระบบ รู้จักจัดสรรเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และนักเรียน 2 คน เสนอว่าควรบูรณาการกับวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เพื่อฝึกทักษะการใช้ Microsoft Word (ไมโครซอฟเวิร์ด) ร่วมด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการทำโครงการงาน โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการรับและส่งสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานพบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาและออกแบบเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานก่อนการทดลองจริง นักเรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารด้วยกระบวนการตามแนวคิดของโทมัส (Thomas, 2000: 30) ซึ่งมี 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อมในการทำโครงการงาน 2) ขั้นเริ่มต้นสืบค้นในการทำโครงการงาน 3) ขั้นสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติม 4) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล 5) ขั้นการนำเสนอผลงาน และ 6) ขั้นร่วมสร้างผลผลิต

สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ซีม (Constructivism) ที่มีความเชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ของตนเอง (Gagnon & Collay, 2001: 1 อ้างถึงใน สุเทพ อ่วมเจริญ, 2557: 947) การสอนวิชาภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น มีผู้ศึกษาให้เห็นว่าสามารถพัฒนาการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสมร เจนจิยะ (2546: 24) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาศิลปะการใช้ภาษาภาษาไทยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา การสอนภาษาไทย พบว่า หลังการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน นักศึกษามีระดับการพัฒนาศิลปะด้านการใช้ภาษาไทยสูงขึ้นจากเดิม และศิริทิพย์ เค้นดวง (2554: 142-143) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการฟังและดูเชิงคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านการฟังและดูเชิงคิดวิเคราะห์ของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าก่อนเรียน

2. ทักษะการสื่อสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อแยกเป็นทักษะการสื่อสารการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานอยู่ในระดับสูงทุกทักษะ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการฟังมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านที่มีค่าเฉลยรองลงมา คือ ด้านการอ่าน ด้านการเขียน และด้านการพูดตามลำดับ สอดคล้องกับพิมพ์พันธ์ุ เดชะคุปต์ และคณะ (2556: 56-101) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสามารถพัฒนาทักษะได้หลาย

ทักษะ เช่น ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการคิดตามแนวคิดของ Benjamin Bloom ทักษะการคิดจากงานวิจัยของทิสนา แคมมณีและคณะ (2549) ทักษะการสื่อความหมาย และทักษะการสื่อสาร และอำภาพร ระนาภูศิลป์ (2554: 80) พบว่าคะแนนเฉลี่ยของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทางการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยวิธีโครงการสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับจวีวรรณ ไตรรัตนานนท์ (2557: 129) พบว่าการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมแนะแนวด้วยโครงการ นักเรียนมีผลการเรียนรู้ทักษะชีวิตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการสื่อสาร

3. ความสามารถในการทำโครงการงานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับสูง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านสืบค้นในการทำโครงการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ชั้นที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านเตรียมความพร้อมในการทำโครงการ ด้านร่วมสร้างผลผลิต ด้านสืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติม ด้านการนำเสนอผลงาน และด้านวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความประทับใจและเห็นคุณค่าต่อการทำโครงการ นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบโครงการทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นอิสระในการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบข้อสังเกตว่าการทำโครงการงานของนักเรียนทำให้สมาชิกกลุ่มทุกคนรู้สึกภาคภูมิใจกับผลงานของกลุ่มตนเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นผลงานที่ทุกคนมี

ส่วนร่วมสร้างสรรค์ ทำให้ประสบการณ์นอกตำราเรียนโดยการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตและสอบถามจากผู้รู้ ดัง ดวงพร อิ่มแสงจันทร์ (2554: 134) การเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหาสาระของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ฝึกให้กล้าแสดงออกทางความคิด ฝึกการยอมรับความคิดเห็นคนอื่น มีการระดมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองในด้านการแสวงหาความรู้ การปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของรุ่งนภา สรรค์สวัสดิ์ (2550: 75) ที่ศึกษาการวิจัยการพัฒนาความสามารถในการทำโครงการเรื่องการค้าวงจรชีวิตและครอบครัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลการเรียนรู้เรื่องการค้าวงจรชีวิตและครอบครัวก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ วิไล เดชคุ้ม (2551: 111) ที่ทำการศึกษาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการทำโครงการโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในวัดโพธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความสามารถในการทำโครงการโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในวัดโพธิ์ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 51.58 จากคะแนนเต็ม 60 คิดเป็นร้อยละ 85.96 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ผลการวิจัยของบาร์คและโดรี (Barak & Dori, 2004) พบว่าจากการสัมภาษณ์และสังเกตนักเรียนที่เรียนรู้โดยโครงการร่วมกับเทคโนโลยีสารสนเทศ IT-enhanced PBL มีความสามารถในการทำโครงการดีกว่ากลุ่มควบคุมทุกด้าน

4. ความคิดเห็นของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ยกเว้นด้านประโยชน์ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนได้รับการลงมือปฏิบัติ ทำให้ได้รับความรู้หลากหลายมิติจากกิจกรรม และมีการช่วยเหลือเป็นอย่างดีจนงานบรรลุถึงเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไล เดชคุ้ม (2551: 111) ที่ศึกษาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการทำโครงงาน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในวัดโพธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการทำโครงงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกรายการ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของรุ่งนภา สรรค์สวัสดิ์ (2550: 83-84) ที่ศึกษาการวิจัยการพัฒนาความสามารถในการทำโครงงาน เรื่องการดำรงชีวิตและครอบครัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนแม่พระประจักษ์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยการทำโครงงานเน้นให้นักเรียนแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติไปพร้อมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิรินทิตย์ เค้นดวง (2554: 148) พบว่า โดยภาพรวมความคิดเห็นของนักเรียนที่

มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการทำโครงงานโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานไปใช้สอนวิชาภาษาไทย เรื่องอื่น
2. ครูควรช่วยให้บรรยากาศในการเรียนเป็นแบบกัลยาณมิตรเนื่องจากนักเรียนบางกลุ่มยังไม่กล้าแสดงความรู้ ความเข้าใจของตนต่อเพื่อนในห้อง
3. ครูควรสังเกตและกระตุ้นโดยใช้คำถามที่กระตุ้นพฤติกรรมการทำงาน ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน เกิดความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้า
4. ครูผู้สอนจะต้องพัฒนากิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ สื่อสารกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม และครูผู้สอน รวมทั้งหาสื่อที่แปลกใหม่มาให้นักเรียนฝึกพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและนำแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการรับและส่งสาร โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานไปปรับ และทดลองใช้กับ

นักเรียนชั้นอื่น ๆ โดยอาจใช้สื่อภาพยนตร์ที่ โครงการมาปรับใช้ในการสื่อสารเชิงมนุษยศาสตร์
เหมาะสมกับวัย ระดับความสามารถในการสื่อสาร และสร้างสรรค์วิธีการเก็บรวบรวมผลในรูปแบบ
และความสนใจของนักเรียนในระดับชั้นนั้น ๆ ต่าง ๆ เชิงจิตวิทยา

2. ควรมีการศึกษาและนำแนวทางการ
พัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยการจัดการเรียนรู้แบบ

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการวิชาวาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 8.

กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฉวีวรรณ ไตรรัตนานนท์. (2557). “การพัฒนาทักษะชีวิตในกิจกรรมแนะแนวชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วย
โครงการ”. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 6(2): 121-133.

ดวงพร อิ่มแสงจันทร์. (2554). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการ
พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ
โครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิสนา เขมมณี และคณะ. (2549). รายงานการวิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบเสริมสร้างทักษะการคิดขั้น
สูงของนิสิตนักศึกษาครูระดับปริญญาตรีสำหรับหลักสูตรครุศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พันธ์ เฉลิมคุปต์ และคณะ. (2556). การสอนคิดด้วยโครงการการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทักษะ
ในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุ่งนภา สรรค์สวัสดิ์. (2550). การพัฒนาความสามารถในการทำโครงการเรื่องการดำเนินชีวิตและครอบครัว
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: โอเพ่น
เวิลด์ส์.

วิจารณ์ พานิช. (2556). สอนนอกกรอบ: ยุทธวิธีจับใจศิษย์. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรพริ้นติ้งเอนด์
พับลิชชิ่ง.

วิไล เดชคุ้ม. (2551). การศึกษาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการทำโครงการ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ใน
วัดโพธิ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริทิพย์ เด่นดวง. (2554). การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการฟังและดูเชิงคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2557). รายงานประจำปี 2557. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม 2558. จาก <http://www.niets.or.th/th/catalog/view/431>.
- สมร เจนจิระ. (2546). รายงานการวิจัยเรื่องการใช้รูปแบบโครงการเพื่อพัฒนาศิลปะการใช้ภาษาไทยของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). “SU Model: การประยุกต์การจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้”.
วารสารวิชาการ Veridian E-Journal 7(3): 945-961.
- อำภาพร ระนาภูศิลป์. (2554). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Barak, Miri and Dori, Judy Yehudit. (2004). **Enhancing Undergraduate Students’ Chemistry
Understanding Through Project-Based Learning in an IT Environment**. [Online].Retrieved
May 20, 2015, from <http://www.interscience.wiley.com>
- Bernie, Trilling and Charles, Fadel. (2009). **21st Century skills: Learning for life in our times**. San
Francisco: John Wiley & Sons.
- Foulger, S. T. (2008). The negotiated project approach: project-based learning without leaving the
standard behind. **Early Childhood Education Journal**. 36: 339-346.[Online].Retrieved May
20, 2015, from : [The_Negotiated_Project_Approach_Project-
Based_Learning_without_Leaving_
the_Standards_Behind/ links/00b495329bc31632a6000000.pdf](http://The_Negotiated_Project_Approach_Project-Based_Learning_without_Leaving_the_Standards_Behind/links/00b495329bc31632a6000000.pdf)
- Hertzog, N. B. (2007). “Transporting pedagogy: Implementing the project approach in two first-grade
classrooms”. **Journal of Advanced Academic**, 18: 530-564. [Online]. Retrieved June 1, 2015,
from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ779046.pdf>.
- Thomas, John W. (2000). **A review of research on project-based learning**. [Online].Retrieved April
19, 2015, from: http://www.bie.org/index.php/site/RE/plb_research/29.
- Tuckman, B.W. (1999). **Conducting Educational Research**. 5th ed. Sthed U.S.A.: Hercourt Brace &
Company.